

Dosarul nr. 3ra-691/2021

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Central (V. Hrapacov)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (G. Colev, Ș. Starciuc, A. Curdov)

DECIZIE

17 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând recursul depus de Direcția principală a complexului agroindustrial al Unității Teritorial Administrative Găgăuzia,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Geximsud” împotriva Comitetului Executiv al Găgăuziei, Direcției principale a complexului agroindustrial al Unității Teritorial Administrative Găgăuzia cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ individual,

împotriva deciziei din 02 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă :

La 14 august 2020, SRL „Geximsud” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comitetului Executiv al Găgăuziei, Direcției principale a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia, prin care a solicitat anularea hotărârii Comitetului Executiv al Găgăuziei nr. 4/16 din 13 martie 2020, obligarea Comitetului Executiv al Găgăuziei să emită actul administrativ individual și obligarea Direcției principale a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia să acorde ajutorul financiar.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 25 octombrie 2019, SRL „Geximsud” fiind înregistrată și desfășurând activitate de producător agricol pe teritoriul UTA Găgăuzia, s-a adresat Direcției principale a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia cu cerere privind acordarea ajutorului financiar în modul prevăzut de Legislația UTA Găgăuziei și Regulamentului „Privind utilizarea mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli ai UTA Găgăuzia”, aprobat prin Hotărârea Comitetului Executiv al Găgăuziei nr. 34/12 din 25 octombrie 2018, solicitând primirea subvențiilor în două modalități.

Conform modalității nr. 4 „Stimularea investițiilor pentru aprovizionarea și reutilizarea tehnologică a fermei de bovine din UTA Găgăuzia”, a servit procurarea și

darea în exploatare a combinei de recoltat furaje „XXXX”, procurată la 06 februarie 2019, suma subvențiilor solicitate fiind de 1 087 422, de lei.

Conform modalității nr. 5 „Stimularea investițiilor pentru procurarea animalelor de prăsilă (bovinelor), ovinelor, caprinelor de pe teritoriul UTA Găgăuzia” a servit procurarea la 15 aprilie 2019 a bovinelor în număr de 42 de capete, suma subvențiilor solicitate fiind de 544 444 de lei.

După verificarea prealabilă, a pachetului de documente prezentat de către reclamant, Direcția principală a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia, a expediat dosarul Consiliului de Supraveghere pentru repartizarea mijloacelor Fondului de subvenționare a producătorilor agricoli a UTA Găgăuzia, care la 04 martie 2020 a emis decizie prin care a refuzat SRL „Geximsud” achitarea subvențiilor conform modalităților nr. 4 și nr. 5.

La 13 martie 2020, Comitetul Executiv al Găgăuziei a aprobat procesul-verbal nr. 1-20 al Consiliului de Supraveghere.

A indicat reclamantul că în motivarea deciziilor sale Comitetul Executiv al Găgăuziei a relatat că în baza modalității nr. 4, SRL „Geximsud” trebuie să-i fie refuzat în subvenționarea, deoarece la momentul depunerii documentelor aceasta nu a avut fermă de bovine, iar conform modalității nr. 5, în octombrie 2019 SRL „Geximsud” a înregistrat ferma pe teritoriul unei ferme existente a SRL „Doksancom”.

La data de 21 iulie 2020 a făcut cunoștință cu deciziile adoptate de către Consiliul de Supraveghere și Comitetul Executiv al Găgăuziei. Nu este de acord cu decizia nr. 4/16 din 13 martie 2020 adoptată de către Comitetul Executiv al Găgăuziei.

Conform datelor din registrul bunurilor imobile SRL „Geximsud” este proprietarul a trei încăperi de producție amplasate pe terenul de pământ cu destinație agricolă cu suprafața totală de 1,7057 ha, nr. cadastral xxxx, amplasat în UTA Găgăuzia, raionul Xxxx, și are în proprietate încăperi de producție, cu suprafața de 94 m.p., nr. cadastral xxxx, cu suprafața de 202,5 m.p., nr. cadastral xxxx, cu suprafața de 4482,1 m.p., nr. cadastral xxxx.

În baza autorizației sanitar-veterinare pentru funcționare din 21 decembrie 2018, eliberată SRL „Geximsud” de către Agenția Națională pentru Siguranță a Produselor Alimentare, imobilele enumerate mai sus au fost folosite pentru funcționarea obiectului zootehnic și anume creșterea bovinelor. Termenul de valabilitate a acestei autorizații este nelimitat de la data eliberării acesteia, adică din 21 decembrie 2018.

Reclamantul consideră ca fiind eronată poziția Comitetului Executiv al Găgăuziei și Consiliului de Supraveghere precum că, la momentul depunerii documentelor SRL „Geximsud”, nu a avut fermă de bovine. Argumentul organului administrativ precum că în octombrie 2019 reclamantul a înregistrat ferma pe teritoriul altei ferme existente a SRL „Doksancom”, însă investiția a fost făcută mai înainte, le consideră eronate, deoarece procurând 42 de capete de bovine, era necesar de a le întreține și aflarea lor pe teritoriul unei ferme inexistente sau neautorizate era imposibilă.

Argumentele Comitetului Executiv al Găgăuziei și Consiliului de Supraveghere precum, că facturile au fost eliberate pentru xxxx, unde nu există o fermă de bovine și încăperi autorizate pentru întreținerea animalelor, nu poate servi ca refuz în

achitarea subvențiilor, deoarece potrivit regulilor de completare a facturilor fiscale, din instrucțiunea privind completarea formei de tip a documentului primar de evidență strictă, factura fiscală se completează în rândul 2 „Cumpărător/beneficiar” - denumirea entității căreia se livrează marfa specificată, în coloana 10.1, adresa juridică, codul fiscal, numărul de înregistrare ca plătitor de TVA, dacă acesta deține statut de plătitor de TVA. Astfel, conform datelor din registrul persoanelor juridice SRL „Geximsud” a fost înregistrată pe adresa juridică, MD-3812, UTA Găgăuzia, xxxx, adresă care a și fost indicată în facturile fiscale.

A mai invocat reclamantul că Comitetul Executiv al Găgăuziei, adoptând decizia contestată, nu a ținut cont de aspectul procedural de examinare a cererilor privind achitarea subvențiilor, potrivit cărora refuzul în acordarea ajutorului financiar (subvențiilor) se efectuează nu de către Consiliul de Supraveghere cu implicarea (aprobarea) Comitetului Executiv al Găgăuziei, dar de către Direcția principală a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia la etapa verificării prealabile a cererii privind achitarea subvențiilor producătorului agricol, respectiv cu oferire declarantului a dreptului la corectarea necoresponderilor constatate de Direcția principală a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia, ceea ce nu s-a constatat în solicitarea SRL „Geximsud”.

A opinat reclamantul că Comitetul Executiv al Găgăuziei, adoptând decizia contestată, nu a ținut cont de prevederile ar. 5 lit. g) și art. 6 alin. (2) din Legea nr. 160 din 22 iulie 2011, privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Analizând normele legale rezultă că Direcția principală a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia, în lipsa unor observații și anume în lipsa înștiințării cu privire la neajunsuri, a prescripției privind înlăturarea acestor neajunsuri, a procesului-verbal de constatare a neajunsurilor, în mod tacit a acceptat cererea SRL „Geximsud”, care corespunde tuturor criteriilor legale, iar prin urmare, Consiliul de Supraveghere și Comitetul Executiv al Găgăuziei, nu au putut adopta o altă decizie, decât să admită cererea și să aprobe achitarea SRL „Geximsud” a subvențiilor conform modalităților nr. 4 și nr. 5.

A menționat reclamantul că Comitetul Executiv al Găgăuziei nu a ținut cont de faptul, că prin decizia Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA), SRL „Geximsud” i-a fost acordat ajutor financiar (subvenții) pentru procurarea combinei de recoltat furaje „XXXX” și a bovinelor în număr de 42 de capete și că această decizie a AIPA constituie temei pentru achitare subvențiilor în modul prevăzut de Legislația UTA Găgăuziei.

A solicita reclamantul anularea hotărârii Comitetului Executiv al Găgăuziei nr. 4/16 din 13 martie 2020 „Cu privire la repartizarea mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli ai UTA Găgăuzia”, în partea aprobării procesului-verbal nr. 1-20 din 04 martie 2020 al Consiliului de supraveghere privind refuzul SRL „Geximsud” la plata subvențiilor în conformitate cu prevederile Legii UTA Găgăuzia nr. 19-IX/IV din 08 decembrie 2017 cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli din UTA Găgăuzia, conform modalităților nr. 4 și 5.

Obligarea Comitetului Executiv al Găgăuziei să emită actul administrativ individual prin care să-i refuze Consiliului de Supraveghere în aprobarea deciziei în partea refuzului SRL „Geximsud” în achitarea subvențiilor conform Legii UTA

Găgăuzia nr. 19-IX/VI din 08 decembrie 2017, privind principiile de subvenționare a producătorilor agricoli ai UTA Găgăuzia, conform modalităților nr. 4 și nr. 5, acordarea ajutorului financiar în sumă de 1 087 422 de lei conform modalității nr. 4, stimularea investițiilor pentru procurarea și darea în exploatare a combinei de recoltare furaje și 544 444 de lei conform modalității nr. 5, stimularea investițiilor pentru procurarea animalelor de prăsilă (bovinelor), ovinelor, caprinelor și culturilor de câmp, produse pe teritoriul UTA Găgăuzia, pentru procurarea și comercializarea bovinelor în număr de 42 capete.

Obligarea Direcției principale a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia, în termen de 10 zile de la data emiterii de către Comitetul Executiv al Găgăuziei a actului administrativ individual privind acordarea SRL „Geximsud” a ajutorului financiar (subvențiilor), să completeze ordinele de plată și să le expedieze Trezoreriei Teritoriale de Stat pentru achitarea SRL „Geximsud” a sumelor menționate la punctele 3.2.1 și 3.2.2. din acțiunea de contencios administrativ.

Prin hotărârea din 31 octombrie 2020 a Judecătorei Comrat, sediul Central a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Geximsud” împotriva Comitetului Executiv al Găgăuziei, Direcției principale a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual.

S-a anulat hotărârea Comitetului Executiv al Găgăuziei nr. 4/16 din 13 martie 2020 „Cu privire la repartizarea mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli ai UTA Găgăuzia”, în partea aprobării procesului-verbal nr. 1-20 din 04 martie 2020 al Consiliului de supraveghere privind refuzul SRL „Geximsud” la plata subvențiilor în conformitate cu prevederile Legii UTA Găgăuzia cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli din UTA Găgăuzia nr. 19-IX/IV din 08 decembrie 2017, pe modalitățile nr. 4 și 5.

S-a obligat Comitetul Executiv al Găgăuziei, să emită actul administrativ individual prin care să refuze Consiliului de supraveghere în aprobarea deciziei în partea refuzului SRL „Geximsud” să achite subvențiile conform prevederilor Legii UTA Găgăuzia cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli din UTA Găgăuzia nr. 19-IX/IV din 08 decembrie 2017, pe modalitățile nr. 4 și 5 și să admită cererea SRL „Geximsud” privind acordarea subvențiilor în sumă de 1 000 000 de lei pe modalitatea nr. 4, pentru procurarea și dare în exploatare a combinei de recoltare furaje și acordarea subvențiilor în sumă de 500 000 de lei, pe modalitatea nr. 5.

S-a obligat Direcția principală a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia, în termen de 10 zile de la emiterea actului administrativ de către Comitetul Executiv al Găgăuziei privind acordarea subvențiilor SRL „Geximsud”, să completeze ordinele de plată și să le expedieze Trezoreriei Teritoriale de Stat pentru achitarea SRL „Geximsud” a sumelor de 1 000 000 de lei și 500 000 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 27 noiembrie 2020, Direcția principală a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia, în termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, a depus cerere de apel nemotivată (f.d.120-123), ulterior la 26 februarie 2021, respectând termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, a depus cerere de apel motivată, prin care a solicitat casarea hotărârii din 31 octombrie 2020 a Judecătorei Comrat, sediul Central,

emiterea unei decizii noi de respingere a cererii de chemare în judecată (f.d.159-167).

Prin decizia din 02 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost respinsă cererea de apel depusă de Direcția principală a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia împotriva hotărârii din 31 octombrie 2020 a Judecătorei Comrat, sediul Central (f.d.218-231).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, reclamantul a respectat termenul și procedura de înaintare a acțiunii în instanța de contencios administrativ, deoarece actul administrativ contestat nu conține informația cu privire la modul de contestare.

În conformitate cu art. 165 alin. (2) din Codul administrativ, dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau este indicată incorect, cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ ori a respingerii petiției.

După cum rezultă din materialele cauzei, reclamantului i-a fost adusă la cunoștință Hotărârea Comitetului Executiv al Găgăuziei, la data de 21 iulie 2020, astfel, termenul urmează a fi calculat din această dată.

A menționat Curtea de Apel Comrat că, reclamantul a dispus de dreptul de proprietate asupra fermei de bovine la momentul depunerii cererii și după cum s-a constatat de către prima instanță, cererea pentru primirea subvențiilor a fost depusă de către reclamant la 29 octombrie 2019, utilajul și bovinele au fost procurate mai înainte și anume pe 06 februarie și 15 aprilie 2019. Însă, autorizația sanitar-veterinară pentru funcționare a fost eliberată la 21 decembrie 2018, conform căreia clădirile și încăperile ce aparțin reclamantului cu drept de proprietate din raionul Xxxx, au fost autorizate pentru funcționarea fermei de bovine, termenul de valabilitate a autorizatei a fost stabilit de la 21 decembrie 2018, fără limită.

A mai invocat instanța de apel că, instanța de fond corect a aplicat normele dreptului material și că intimații nu au avut temei legal de a refuza reclamantului în acordarea subvențiilor pe modalitățile nr. 4 și nr. 5. Adică, la depunerea cererii de chemare în judecată reclamantul nu trebuia să demonstreze faptul existenței încăperilor autorizate pentru întreținerea animalelor și realizarea investițiilor. Acest fapt se consideră a fi dovedit prin ordinul AIPA nr. 101 din 24 iunie 2019 prin care a fost aprobată lista producătorilor agricoli beneficiari de subvenții.

La 29 aprilie 2021, Direcția principală a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia, a depus cerere de recurs motivată împotriva deciziei din 02 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii (f.d.13-22, vol. II).

În motivarea cererii de recurs a indicat că Curtea de Apel Comrat nu a luat în considerare faptul că Direcția principală a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia consideră că a fost omis termenul pentru depunerea cererii prealabile deoarece conform art. 165 alin. (1) din Codul administrativ, cererea prealabilă se depune în decursul a 30 de zile din ziua comunicării sau înmânării actului administrativ individual ori a respingerii petiției. SRL „Geximsud” trebuia să respecte termenul pentru depunerea cererii prealabile.

A susținut recurentul că la momentul investiției ferma de bovine trebuia să dețină cel puțin 200 de capete de bovine, adică investiția se admitea pentru

procurarea combinelor de recoltat furaje pentru fermele de animale (zootehnice) cu peste 200 de capete de vite (bovine). Pentru a comercializa bovinele necesita să fie deținută o fermă specializată în care să fie prevăzute încăperi pentru întreținerea animalelor, depozite pentru furaje, depozite pentru cereale și furaje combinate, încăperi de birouri, încăperi pentru muncitorii fermieri, pe care la acel moment SRL „Geximsud”, nu le deținea în proprietate.

Relatează că Curtea de Apel Comrat nu a luat în considerare argumentele cu privire la faptul că SRL „Geximsud” trebuia să achiziționeze combina de recoltat furaje „XXXX” de pe teritoriul UTA Găgăuzia, conform cerințelor legale cu privire la efectuarea investițiilor pentru achiziționarea de mașini agricole, echipamente și instrumente fabricate și/sau asamblate pe teritoriul UTA Găgăuzia, însă combina de recoltat furaje a fost importată.

Consideră că argumentul instanței de judecată cu privire la necesitatea de a anula Hotărârea Comitetului Executiv, având la bază ordinul Agenției pentru Intervenții și Plăți în Agricultură, este nejustificat, deoarece este stabilită o procedură specială de acordare a subvențiilor producătorilor agricoli a căror cerere de subvenție a fost evaluată și aprobată pozitiv de către Agenția pentru Intervenții și Plăți în domeniul agriculturii.

Conform art. 244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform articolului 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 02 aprilie 2021.

La 15 aprilie 2021, Curtea de Apel Comrat a expediat copia deciziei, care a fost recepționată de către recurent la data de 19 aprilie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție DS8000346309AS, anexat la materialele dosarului (f.d.12, vol. II).

La 29 aprilie 2021, Direcția principală a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia a depus recurs, împotriva deciziei din 02 aprilie 2021, astfel se atestă că recursul a fost depus în termen.

La 28 mai 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia cererii de recurs depusă de Direcția principală a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului.

La 05 iulie 2021, SRL „Geximsud”, reprezentată de V. Iablocichin, a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului depus de Direcția principală a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia, cu menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond.

În opinia intimatului, Direcția principală a complexului agroindustrial al Unității Teritoriale Administrative Găgăuzia nu este în drept să conteste decizia instanței de apel cu privire la anularea actului administrativ emis de către o altă

entitate publică, la caz Comitetul Executiv al Găgăuziei.

De asemenea, a menționat că, instanțele ierarhic inferioare au dat o apreciere corectă cu privire la termenul de depunere a cererii prealabile, având în vedere că actul administrativ contestat a fost adus la cunoștința reclamantului abia la data de 21 iulie 2020.

Finalmente a indicat că, instanțele ierarhic inferioare corect au concluzionat asupra temeiniciei acțiunii.

Prin încheierea din 08 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de Direcția principală a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia, mun. Chișinău a fost numit pentru examinare în complet din 5 judecători.

Conform art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului, au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și a emite o decizie nouă de respingere a acțiunii, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Totodată, conform art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În temeiul art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile Cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile Cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 219 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Conform art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea

stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Înaintînd prezenta acțiune SRL „Geximsud” a solicitat anularea hotărârii Comitetului Executiv al Găgăuziei nr. 4/16 din 13 martie 2020, obligarea Comitetului Executiv al Găgăuziei să emită actul administrativ individual și obligarea Direcției principale a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia să acorde ajutorul financiar.

Fiind investită cu judecarea cauzei, Judecătoria Comrat, sediul Central prin hotărârea din 31 octombrie 2020 a admis parțial acțiunea înaintată de către SRL „Geximsud” împotriva Comitetului Executiv al Găgăuziei, Direcției principale a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual.

A fost anulată hotărârea Comitetului Executiv al Găgăuziei nr. 4/16 din 13 martie 2020 „Cu privire la repartizarea mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli ai UTA Găgăuzia”, în partea aprobării procesului-verbal nr. 1-20 din 04 martie 2020 al Consiliului de supraveghere privind refuzul SRL „Geximsud” la plata subvențiilor în conformitate cu prevederile Legii UTA Găgăuzia cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli din UTA Găgăuzia nr. 19-IX/IV din 08 decembrie 2017, pe modalitățile nr. 4 și 5.

A fost obligat Comitetul Executiv al Găgăuziei, să emită actul administrativ individual prin care să refuze Consiliului de supraveghere în aprobarea deciziei în partea refuzului SRL „Geximsud” să achite subvențiile conform prevederilor Legii UTA Găgăuzia cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli din UTA Găgăuzia nr. 19-IX/IV din 08 decembrie 2017, pe modalitățile nr. 4 și 5 și să admită cererea SRL „Geximsud” privind acordarea subvențiilor în sumă de 1 000 000 de lei pe modalitatea nr. 4, pentru procurarea și dare în exploatare a combinei de recoltare furaje și acordarea subvențiilor în sumă de 500 000 de lei, pe modalitatea nr. 5.

A fost obligată Direcția principală a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia, în termen de 10 zile de la emiterea actului administrativ de către Comitetul Executiv al Găgăuziei privind acordarea subvențiilor SRL „Geximsud”, să completeze ordinele de plată și să le expedieze Trezoreriei Teritoriale de Stat pentru achitarea SRL „Geximsud” a sumelor de 1 000 000 de lei și 500 000 de lei.

Judecînd cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Comrat prin decizia din 02 aprilie 2021 a respins cererea de apel depusă de Direcția principală a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia împotriva hotărârii din 31 octombrie 2020 a Judecătoria Comrat, sediul Central (f.d.218-231).

Efectuînd controlul judiciar al legalității deciziei din 02 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat și a hotărârii din 31 octombrie 2020 a Judecătoria Comrat, sediul Central, instanța de recurs constată că soluția emisă de instanțele ierarhic inferioare este greșită, rezultată din interpretarea eronată a normelor de drept material, motiv din care urmează a fi casate, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

Din materialele dosarului se constată că, la 25 octombrie 2019, SRL „Geximsud” fiind înregistrată și desfășurînd activitate de producător agricol pe teritoriul UTA Găgăuzia, s-a adresat Direcției principale a complexului agroindustrial al UTA Găgăuzia cu cerere privind acordarea ajutorului financiar în modul prevăzut de Legislația UTA Găgăuziei și Regulamentului „Privind utilizarea

mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli ai UTA Găgăuzia”, aprobat prin Hotărârea Comitetului Executiv al Găgăuziei nr. 34/12 din 25 octombrie 2018, solicitând primirea subvențiilor în două modalități.

Conform modalității nr. 4 „Stimularea investițiilor pentru aprovizionarea și reutilizarea tehnologică a fermei de bovine din UTA Găgăuzia”, a servit procurarea și darea în exploatare a combinei de recoltat furaje „XXXX”, procurată la 06 februarie 2019, suma subvențiilor solicitate fiind de 1 087 422, de lei.

Conform modalității nr. 5 „Stimularea investițiilor pentru procurarea animalelor de prăsilă (bovinelor), ovinelor, caprinelor de pe teritoriul UTA Găgăuzia” a servit procurarea la 15 aprilie 2019 a bovinelor în număr de 42 de capete, suma subvențiilor solicitate fiind de 544 444 de lei (f.d. 8, vol. I).

La 21 decembrie 2018, Agenția Națională de Siguranță a Produselor Alimentare a eliberat SRL „Geximsud” autorizația sanitar-veterinară pentru funcționarea obiectului zootehnic, tip de activitate creșterea bovinelor, seria ASVF număr XXXX, fiind valabilă pe un termen nedeterminat (f.d. 9, vol. I).

La 23 octombrie 2019, Agenția Națională de Siguranță a Produselor Alimentare a eliberat SRL „Geximsud” autorizația sanitar-veterinară pentru funcționarea obiectului zootehnic, tip de activitate - creșterea, îngreșarea și realizarea bovinelor, seria ASVF număr XXXX, fiind valabilă pe termen nedeterminat (f.d. 11, vol. I).

Conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 04 din 18 februarie 2019 încheiat între SA „Aidin” în calitate de vânzător și SRL „Geximsud” în calitate de cumpărător, reclamantul a cumpărat 42 capete de juninci de prăsilă Holstein – specia friză, prețul 1 cap constituind 40 000 de lei, în total fiind suma de 1 680 000 de lei (f.d. 13-13 verso, vol. I).

Prin factura fiscală seria nr. IM1126288 din 15 aprilie 2019 se atestă faptul că SA „Aidin” a furnizat marfa, iar SRL „Geximsud” a primit marfa, 42 capete de juninci de prăsilă Holstein – specia friză, în sumă totală de 1 680 000 de lei (f.d. 14, vol. I). Iar, conform ordinelor de plată nr. 90 din 15 aprilie 2019 și nr. 100 din 26 aprilie 2019, se confirmă faptul achitării sumei totale de 1 680 000 de lei de SRL „Geximsud” către beneficiarul SA „Aidin” în conformitate cu contractul de vânzare-cumpărare nr. 04 din 18 februarie 2019 (f.d. 15, vol. I).

Conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 174/20190125 din 25 ianuarie 2019 încheiat între CLAAS Global Sales GmbH în calitate de vânzător și SRL „Geximsud” în calitate de cumpărător, reclamantul a cumpărat combina de recoltat furaje de model „Jaguar 850” la prețul de 185 827 Euro (f.d. 16-25, vol. I), iar conform declarației primare seria nr.AC11244369 din 06 februarie 2019, valoarea statistică fiind de 3 624 741, 46 de lei (f.d. 27, vol. I).

Prin scrisoarea nr. 595/04 din 07 august 2019, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a comunicat SRL „Geximsud” că, pentru investițiile efectuate în domeniul zootehnic ce ține de modernizarea fermei de bovine și procurarea animalelor de prăsilă, întreprinderea a beneficiat de sprijin financiar sub formă de subvenție în sumă de 1 792 865 de lei și respective 933 333 de lei (f.d. 36, vol. I).

Astfel, potrivit ordinului nr. 101 din 24 iunie 2019 a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură „Cu privire la aprobarea Listei beneficiarilor autorizați spre plată” a fost ordonat Direcției finanțe și buget în termen de 5 zile lucrătoare, de la

momentul aprobării prezentului ordin, să perfecteze și înainteze spre plată documentele în condițiile pct. 168 al Hotărârii Guvernului nr. 455 din 21 iunie 2017 „Cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural” (f.d. 37, vol. I).

Potrivit anexei la ordinul AIPA nr. 101 din 24 iunie 2019 printre beneficiari de subvenții se regăsește și SRL „Geximsud” nr. Dosarului 1.5/1904UT0811, sumă autorizată spre achitare constituind 933 333 de lei (f.d. 38, 38 verso, vol. I).

Iar, potrivit procesului-verbal nr. 10/2019 al ședinței Comitetului de evaluare și autorizare de pe lângă a Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură din 21 iunie 2019, s-a decis transmiterea pentru executarea plăților a dosarelor de subvenționare autorizate spre plată, printre care SRL „Geximsud” nr. dosarului 1.4/1904UT0807, sumă autorizată constituind 1 792 865 de lei (f.d. 39-40, vol. I).

Prin cererea din 24 iunie 2020, SRL „Geximsud” a solicitat Comitetului Executiv al Găgăuziei un răspuns cu privire la faptul întârzierii achitării subvențiilor stabilite (f.d. 43, vol. I).

Prin răspunsul nr. 01/1-12/224 din 21 iulie 2020, Direcția principală a complexului Agroindustrial al Găgăuziei a informat SRL „Geximsud” cu referire la hotărârea Comitetului Executiv al Găgăuziei nr. 4/16 din 13 martie 2020 prin care i-a fost refuzată acordarea subvenției în sumă de 797 443 de lei și 427 778 de lei (f.d. 44-53, vol. I).

În conformitate cu prevederile art. 165 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiției. Dacă autoritatea publică nu soluționează cererea în termenul prevăzut de prezentul cod, cererea prealabilă poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului.

Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau este indicată incorect, cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ ori a respingerii petiției.

La caz, instanța de recurs apreciază ca fiind întemeiat raționamentul instanțelor ierarhic inferioare cu privire la faptul că actul administrativ contestat a fost adus la cunoștința reclamantului abia la data de 21 iulie 2020.

Totodată, se atestă faptul că în textul hotărârii Comitetului Executiv al Găgăuziei nr. 4/16 din 13 martie 2020 nu se regăsește informația cu privire la exercitarea căilor de atac, respectiv în temeiul prevederilor art. 165 alin. (2) din Codul administrativ, reclamantul era în drept să adreseze cerere prealabilă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ, cererea prealabilă fiind depusă în termen.

Instanța de recurs reține prevederile art. 23-25 din Legea privind principiile de subvenționare a producătorilor agricoli din UTA Găgăuzia nr. 19-IX/VI din 08.12.2017, care prescrie imperativ procedura de examinare a cererii privind acordarea subvențiilor, primirea pachetului de documente necesare, și termenul de examinare a cererii privind acordarea subvențiilor.

În conformitate cu prevederile art. 30 din Legea privind principiile de subvenționare a producătorilor agricoli din UTA Găgăuzia nr. 19-IX/VI din 08 decembrie 2017, prin derogare de la normele prezentei legi, se stabilește modul special de acordare a subvențiilor producătorilor agricoli, cererea cărora privitor la

acordarea subvențiilor a fost apreciată pozitiv și aprobată spre plată de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a Republicii Moldova (AIPA, în continuare – Agenția).

Producătorii agricoli, indicați la alin. (1) al prezentului articol (în continuare producători) devin beneficiari ai subvențiilor în mod incontestabil (fără dreptul de le fi refuzat în primirea subvenției), în temeiul Hotărârii Comitetului Executiv de a da permisiune la plata subvențiilor.

Astfel, din prevederile legale enunțate rezultă că, din momentul în care dosarul solicitantului acordării de subvenții a fost apreciat și aprobat pozitiv de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a Republicii Moldova, solicitantul devine beneficiar al acestei subvenții or, refuzul în cazul dat ar însemna încălcarea normelor imperative care prevăd o asemenea excepție la art. 30 alin. (1) și (2) din Legea privind principiile de subvenționare a producătorilor agricoli din UTA Găgăuzia nr. 19-IX/VI din 08 decembrie 2017.

La caz, s-a stabilit că prin scrisoarea nr. 595/04 din 07 august 2019, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a confirmat SRL „Geximsud” că, pentru investițiile efectuate în domeniul zootehnic ce ține de modernizarea fermei de bovine și procurarea animalelor de prăsilă, întreprinderea a beneficiat de sprijin financiar sub formă de subvenție în sumă de 1 792 865 de lei și respectiv 933 333 de lei (f.d. 36, vol. I).

Astfel, potrivit ordinului nr. 101 din 24 iunie 2019 a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură „Cu privire la aprobarea Listei beneficiarilor autorizați spre plată” s-a ordonat Direcției finanțe și buget în termen de 5 zile lucrătoare, de la momentul aprobării prezentului ordin, să perfecteze și înainteze spre plată actele în condițiile pct. 168 al Hotărârii Guvernului nr. 455 din 21.06.2017 „Cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural” (f.d. 37, vol. I).

Potrivit anexei la ordinal AIPA nr. 101 din 24.06.2019 se confirmă că printre beneficiari de subvenții se regăsește și SRL „Geximsud” nr. dosarului 1.5/1904UT0811, sumă autorizată fiind de 933 333 de lei (f.d. 38, 38 verso, vol. I).

Iar, potrivit procesului-verbal nr. 10/2019 al ședinței Comitetului de evaluare și autorizare de pe lângă AIPA din 21 iunie 2019, s-a decis transmiterea pentru procedura de executare a plăților dosarelor de subvenționare autorizate spre plată, printre care SRL „Geximsud” nr. dosarului 1.4/1904UT0807, sumă autorizată fiind de 1 792 865 de lei (f.d. 39-40, vol. I).

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, reclamantul nu a anexat la materialele cauzei decizia propriu-zisă prin care i-a fost admisă și aprobată cererea solicitantului de subvenții, SRL „Geximsud”, de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a Republicii Moldova.

De asemenea, SRL „Geximsud” la depunerea cererilor privind acordarea subvențiilor nr. 48-19 și nr. 50-19 ambele din 28 octombrie 2019, nu a informat/comunicat despre aprobarea subvenției de către a Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și nici nu a anexat decizia prin care în anul 2019 i-a fost acordată subvenția de către AIPA în mărimile menționate mai sus (1 792 865 de lei și respectiv 933 333 de lei).

La acest capitol, instanța de recurs apreciază ca fiind eronate concluziile instanțelor ierarhic inferioare privind acordarea subvențiilor ne având la bază și fără să fie prezentată decizia Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a Republicii Moldova, precum și faptul că la caz nu sunt aplicabile prevederile art. 30 din Legea privind principiile de subvenționare a producătorilor agricoli din UTA Găgăuzia nr. 19-IX/VI din 08 decembrie 2017.

În conformitate cu art. 20 pct. 2) lit. b) din Legea UTA Găgăuzia nr. 19-IX/IV din 08 decembrie 2017 cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli din UTA Găgăuzia, pentru investițiile în sectorul zootehnic, subvenția se acordă dacă solicitantul îndeplinește următoarele condiții: deținerea spațiilor autorizate pentru deținerea animalelor.

Luând în considerație cele enunțate, instanța de recurs reține că, Comitetul Executiv al Găgăuziei corect a refuzat solicitantului de subvenții SRL „Geximsud” a plăților solicitate prin cererile privind acordarea subvențiilor nr. 48-19 și nr.50-19 ambele din 28 octombrie 2019. Or, după cum atesă materialele cauzei la momentul semnării contractului de vânzare-cumpărare nr. 04 din 18 februarie 2019 încheiat între SA „Aidin” în calitate de vânzător și SRL „Geximsud” în calitate de cumpărător și a contractului de vânzare-cumpărare nr. 174/20190125 din 25 ianuarie 2019 încheiat între CLAAS Global Sales GmbH în calitate de vânzător și SRL „Geximsud” în calitate de cumpărător, reclamantul nu întrunea condițiile prescrise și nu deținea spații autorizate pentru deținerea și creșterea animalelor.

La acest capitol, Colegiul învederează că abia în luna octombrie 2019, SRL „Geximsud” a înregistrat spațiul autorizat pentru deținerea animalelor pe teritoriul întreprinderii SRL „Doksancom”, prin urmare investițiile efectuate la 18 februarie 2019 pentru procurarea a 42 capete de juninci de prăsilă Holstein – specia friză și la 25 ianuarie 2019 pentru procurarea combinei de recoltat furaje de model „Jaguar 850”, au fost realizate înainte de a deține spațiul zootehnic (ferma).

Conform art. 30 alin. (3) din din Legea UTA Găgăuzia nr. 19-IX/IV din 08 decembrie 2017 cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli din UTA Găgăuzia, subvenția pentru fiecare producător, începând cu anul 2018, se stabilește în procent din cuantumul subvenției primite din Fondul Național pentru Dezvoltarea Agriculturii și Zonelor Rurale, inclusiv:

- 60% la efectuarea de investiții în direcțiile stabilite în măsura nr. 2;
- 40% la efectuarea de investiții în direcțiile stabilite în măsurile nr. 1, nr. 3, nr. 4, nr. 5, nr. 6, nr. 7, nr. 8.

(4) Cererea de acordare a unei subvenții se depune de către reprezentantul legal al producătorului la Direcția Generală a Complexului Agroindustrial Găgăuzia.

(5) Cererea cuprinde copii legalizate ale următoarelor documente:

- a) procesul-verbal al Agenției privind autorizarea plăților;
- b) ordinul directorului Agenției privind aprobarea listei beneficiarilor subvenției;
- c) documente suplimentare care să confirme autenticitatea documentelor anexate la cerere, dacă este cazul.

Reieșind din normele enunțate supra, instanța de recurs reține că potrivit legii reclamantul eventual avea dreptul la compensație sub formă de subvenție de la Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a Republicii Moldova, cât și să

beneficiei de subvenții de la autoritatea publică locală a UTA Găgăuzia, însă în mărimea de doar 40 % din mărimea subvenției acordate de AIPA.

Astfel, pentru a beneficia și de compensația sub formă de subvenție în mărime de 40 % din subvenția acordată de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a Republicii Moldova, solicitantul urma să prezinte tot pachetul de documente în conformitate cu prevederile art. 30 din legea enunțată mai sus, printre care și decizia Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a Republicii Moldova prin care i-a fost acordată subvenția din Fondul Național pentru Dezvoltarea Agriculturii și Zonelor Rurale.

Însă, reclamantul la depunerea cererilor privind acordarea subvențiilor nr. 48-19 și nr. 50-19 ambele din 28 octombrie 2019, nu a informat și menționat despre faptul că a fost beneficiar de subvenții în a. 2019 și că iar fi fost acordate subvenții de către AIPA, precum și nu a prezentat confirmările respective privind subvențiile primite (decizia AIPA prin care i-a fost acordată subvențiile pentru procurarea combinei de recoltat furaje „XXXX” și a 42 de capete de bovine) nici la depunerea cererilor enunțate către autoritățile UTA Găgăuzia, nici în cadrul examinării prezentei cauze de către instanțele de judecată.

Pct. 1 lit. b) a Anexei nr.5 al Regulamentului „Privind utilizarea mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli ai UTA Găgăuzia”, aprobat prin Hotărârea Comitetului Executiv al Găgăuziei nr. 34/12 din 25 octombrie 2018, prevede lista echipamentelor tehnologice și echipamentelor noi pentru stimularea investițiilor în reînnoirea tehnologică a exploatațiilor zootehnice, printre care și mașini de recoltat furaje pentru fermele zootehnice care dețin peste 200 de capete de bovine.

În context, completul specializat reține că reclamantul pentru a beneficia de subvenția pentru cumpărarea combinei de recoltat furaje de model „Jaguar 850”, urma să dețină cel puțin 200 de capete de bovine, însă potrivit materialelor dosarului la data achiziției combinei de recoltat furaje de model „Jaguar 850”, SRL „Geximsud” nu a probat faptul că ar fi deținut numărul minim necesar de 200 de capete de bovine și, nici că deținea fermă pe adresa UTA Găgăuzia, s. Budjac, str. Pavlov, 6.

În asemenea circumstanțe, Colegiul lărgit apreciază hotărârea Comitetului Executiv al Găgăuziei nr. 4/16 din 13 martie 2020 ca fiind legală, adoptată în strictă conformitate cu legislația în vigoare. Or, decizia Comitetului de a refuza în aprobarea și achitarea subvenției SRL „Geximsud” pentru modalitățile nr. 4 „Stimularea investițiilor pentru aprovizionarea și reutilizarea tehnologică a fermei de bovine din UTA Găgăuzia” și nr. 5 „Stimularea investițiilor pentru procurarea animalelor de prăsilă (bovinelor), ovinelor, caprinelor de pe teritoriul UTA Găgăuzia”, a rezultat expres din prevederile Legii UTA Găgăuzia cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli din UTA Găgăuzia nr. 19-IX/IV din 08 decembrie 2017 și a Regulamentului privind utilizarea mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli ai UTA Găgăuzia, aprobat prin Hotărârea Comitetului Executiv al Găgăuziei nr. 34/12 din 25 octombrie 2018, care conțin reguli imperative și clare cu privire la procedura de subvenționare a antreprenorilor de pe teritoriul Unității Teritoriale Administrative Găgăuzia.

Din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Direcția principală a complexului agroindustrial al Unității Teritoriale Administrative Găgăuzia este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei decizii noi de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Direcția principală a complexului agroindustrial al Unității Teritoriale Administrative Găgăuzia.

Se casează integral decizia din 02 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat și hotărârea din 31 octombrie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Central și se pronunță o decizie nouă prin care:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Geximsud” împotriva Comitetului Executiv al Găgăuziei, Direcției principale a complexului agroindustrial al Unității Teritoriale Administrative Găgăuzia cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ individual.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Maria Ghervas

Nina Vascan

Nicolae Craiu

Victor Burduh